

5. a 6. hodina: Celá třída řeší jeden problém – maturitní ples

Téma: Formulace a analýza problému v malých skupinách, maturitní ples

Čas celkový: 90 min

Cíl: Cílem je vyzkoušet si metody, jak řešit určitý společný problém a navrhnout způsoby řešení. Aktivita vede žáky k tomu, aby si uvědomili, že sami mohou problémy, věci, které jim vadí, řešit. Zároveň je cílem aktivity pomoc žákům najít kompromis mezi různými návrhy na řešení problémů.

1. hodina

Čas: 45 min

Metody

Diskuze, skupinová práce

Pomůcky

Tabule nebo flipchart pro zápis výstupů z diskuze, psací pomůcky a papíry pro žáky

Průběh

Celá třída řeší jeden problém - maturitní ples

Výběr problému, který bude řešit celá třída, provede nebo předpřipraví lektor. Může se jednat o jeden z problémů, které byly zmiňovány v úvodní hodině do projektového dne. Důležité je, aby se jednalo o problém, který většinu žáků zajímá. V rámci ověřování výukového programu se osvědčilo řešit problém organizace maturitního plesu.

„Brainstorming“ – žáci sedí v kruhu a střídavě nahlas říkají, co všechno je napadá k tématu problému. „Co vás napadne, když se řekne maturitní ples?“ Lektor může, ale nemusí zapisovat výroky na tabuli nebo flipchart (při ověřování nebyly výroky zapisovány). Pokud žáci příliš nemluví, může lektor klást doplňující otázky (Jaké maturitní plesy jste zažili? Co se vám na nich líbilo?).

Pak si každý žák sám za sebe napíše 3 přání a 3 obavy, které se vztahují k tématu problému.

Pak ve dvojicích, které si sami žáci vyberou, zformulují 3 společné přání nebo 3 společné obavy.

Poté se spojí do skupiny ti, kteří pracovali s přáním, a ti, kteří pracovali s obavami. První skupina vybere 3 klíčová přání, na kterých se shodne celá skupina, druhá skupina vybere 3 obavy, které jim přijdou nejzávažnější. Mezitím si lektor předepíše na flipchart strukturu formuláře viz níže.

Reflexe:

- Až se skupiny domluví, lektor se skupinami promluví o tom, jaké to má výhody, když se domlouvá větší skupina a jaké to má nevýhody (výhodou je množství nápadů, nevýhodou, že nemusejí zaznít slabší hlasy).
- Lektor na flipchart zapíše do připraveného formuláře k bodu „Očekáváníí:“ výstupy skupiny, která se domluvila na 3 přáních a výstupy skupiny, která sepisovala obavy.

Struktura formuláře:

- *Téma: Maturitní ples*
- *Cíl: „Uspořádat maturitní ples, který ...“*
- *Struktura problému:*
  - o *Koho se problém (ples) týká?*
  - o *Jaký je ideální stav pro vyřešení problému? – program plesu*
  - o *Co je třeba udělat k vyřešení problému? (konkrétní postup, pomůcky, aktivity)*
- *Přání:*
- *Obavy:*
- *Zdroje:*
- *Harmonogram (Jak dosáhnout cíle?): Kdo? Co? a Dokdy?*

Jako další bod celá třída diskutuje o **struktuře problému**:

- Jak by měl vypadat výsledný stav po vyřešení problému – podrobný, konkrétní popis výsledného stavu (jak by měl vypadat maturitní ples, co by tam mělo být, program maturitního plesu, náležitosti maturitního plesu).
- Kdo jsou hlavní aktéři, kterých se téma/problém týká? (účastníci maturitního plesu). Pokud si rozebereme problém, můžeme pak lépe nadefinovat aktivity, které jsou potřeba k jeho vyřešení (dosažení výsledného stavu, cíle).
- Jaké pomůcky, věci budeme potřebovat?
- Jaký prostor budeme potřebovat? (počet lidí, co by měl prostor umožňovat).

Nechte žáky vyčerpat všechny možné odpovědi. Vše jmenované lektor zapisuje na flipchart dle struktury formuláře. Diskuze může přesáhnout do druhé hodiny, kde s žáky lektor probere cíl plesu, činnosti nutné k zařízení plesu a harmonogram.

2. hodina – Stanovení cíle a harmonogramu maturitního plesu

Čas: 45 min

Metody

Diskuze

Pomůcky

Tabule nebo flipchart pro zápis výstupů z diskuze, psací pomůcky a papíry pro žáky

Průběh

Dalším důležitým bodem je stanovit si cíl – Co bychom si přáli, aby bylo výsledkem? – konkrétní cíl naformulovaný v jedné větě, ověřitelný, měřitelný, cíl, na kterém se třída shodne, realizovatelný a termínovaný. Když se v procesu řešení problému někde zasekneme nebo se rozhodujeme mezi variantami, můžeme se k cíli vrátit. Cíl zatím lektor nezapisuje, jen o něm nechá žáky přemýšlet a pokračuje sestavením harmonogramu.

Jednotlivé kroky k dosažení cíle a harmonogram zapisuje lektor na další flipchart. Když máme popsanou strukturu problému, připravíme si čistý flipchart, ten pospaný umístíme na viditelné místo a stanovíme s žáky za 1) jednotlivé kroky je nutné podniknout k dosažení cíle: Jaké činnosti mají před konáním maturitního plesu proběhnout? Co je třeba zařídit? (je potřeba stanovit si termín maturitního plesu, nacvičit předtančení, udělat pozvánky, vytvořit půlnoční noviny apod.). Za 2) stanovíme s žáky priority, co je třeba udělat nejdříve a stanovíme si harmonogram aktivit k zařizování maturitního plesu – zamluvení místa, zamluvení kapely, stanovení rozpočtu. Při rozhodování o variantách pomáhá stanovit si pro a proti a pomocí nich se rozhodovat, následně je důležité ctít dohodu. Výsledné úkoly si pak žáci mohou rozdělit mezi sebou. Při stanovování postupu řešení problému je také potřeba ověřit si, jaké jsou naše zdroje k řešení problémů – lidé, peníze.

Reflexe: Pojmenujte s žáky metody použité k řešení problému. Žáci by měli jmenovat: moderovaná diskuse, všichni měli prostor se vyjádřit, diskuse v kruhu, pro řešení problému byl nastaven určitý čas, strukturování problému (sběr informací o problému, nahlížení na problému z více úhlů) a zápis výstupů z diskuze.

Na závěr aktivity proběhne zhodnocení celého projektového dne – Co Vás překvapilo? Co jste získali? Co jste se naučili nového? Využijete něco z projektového dne do budoucna?

Metodické doporučení pro práci s žáky s ADHD

U žáků s ADHD, jejich soustředění a výdrž při sezení na místě a diskutování bude dost pravděpodobně poměrně omezená. Je vhodné proložit besedu aktivitami s možností pohybu a výraznější změny stylu práce. Např. stanovení priorit toho, co je třeba udělat nejdříve pro zařizování maturitního plesu pomocí bodován – každý žák dostane 3 body (samolepky) a umístí je na 3 aktivity, které jsou dle něj nyní nejdůležitější zařídit.

